

[Undervisningsministeren.]

grundlag at arbejde på. Jeg skulle gerne afstå fra min rejse, hvis det kunne hjælpe, men det er ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig alene om, at vi hurtigst muligt kan give skolerne denne orientering.

Det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen var også inde på spørgsmålet om alt det nye, der lægges ind i undervisningen, og mente altså, at vi mange steder tog for kraftigt fat. Jeg vil gerne sige, at meget af det nye, der er i de undervisningsvejledninger, der er sendt ud, i og for sig ikke stiller yderligere krav med hensyn til fag; det er der også tale om, men der er i overvejende grad tale om en omlægning af undervisningen, og denne proces kan ikke standses og skal ikke standses, fordi vi har vanskeligheder, som vi vil have i en årrække frem i tiden. Vi er nødsaget til at prøve på at udbygge den indre front, og her tænker jeg altså på undervisningens indhold, de metoder, der bruges, det indhold, vi lægger i undervisningen, og de hjælpemidler, der findes, så godt som vi nu kan.

Når man nu — det gjorde det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen i sin tale — giver udtryk for, at der er kaos, og at det ser galt ud, må man ikke glemme, at der er et overordentlig levende og frugtbart skolearbejde i gang, og at der er sket en rivende udvikling. Se på de mange centralskoler, der er skudt op ude over landet, og se også på, hvad der foregår i vore købstadskoler. Selv om det ser sort ud, må man ikke helt glemme den udvikling, der er foregået.

Hvad angår forholdet mellem de kommunale og de private skoler, som det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen var inde på, er der mange steder visse vanskeligheder, men sagen er den, at vi ikke fra ministeriets side har nogen mulighed for at gribe ind over for de private skoler, og det ville vi heller ikke drømme om. Det er jo en ret, man har; man har ret til at etablere private skoler, frie skoler, og jeg tror ikke, nogen ønsker, at denne ret skal tages fra de kredse, der opretter disse frie skoler. Med hensyn til kommuneskolerne gælder det, jeg sagde før, at vi kan ikke gribe ind over for kommunerne og sige, at de ikke har lov til at etablere en skoleordning, som passer ud fra de lokale forudsætninger. Det ville vække stor vrede

mange steder, om man på den måde greb ind over for det kommunale selvstyre og sagde: vi vil ikke tillade det, fordi der ikke synes at være et tilstrækkelig stort elevtal. Der er steder, hvor der oprettes for små realafdelinger, men vi kan bare ikke på det grundlag, der foreligger i den gældende lov, nemlig at folkeskolen er den kommunale skole, gribe ind og sige til kommunerne: det må I ikke. Ministeriet har ofte sagt til sogneråd, der har henvendt sig til os om oprettelse af en realafdeling: lad være med det, søg samarbejde med en anden kommunes realafdeling om en fælles løsning. Det har også i et vist omfang givet resultater.

Det ærede medlem fru Else-Merete Ross nævnte spørgsmålet om at udsende seminarielever som vikarer et helt år. Hvis vi skal sende elever ud et helt år, skal vi jo garantere dem en lønning for dette hele år, og det er et spørgsmål, der volder nogle vanskeligheder. Vi kan ikke for det næste skoleårs vedkommende foretage en udsendelse for et helt år, men spørgsmålet vil blive grundigt undersøgt i de kommende måneder med henblik på at få en sådan ordning gennemført i det derefter følgende skoleår, altså skoleåret 1963-64.

Det ærede medlem hr. O. Mathiasen sagde, at han var sympatisk indstillet over for bestemmelsen i lovforslaget om nedsættelse af timetallet; men jeg kan ikke forstå, at det ærede medlem kan være sympatisk indstillet over for denne bestemmelse, når han samtidig ikke har nogen som helst sympati for bestemmelsen om, at man kan rationere med hensyn til antallet af lærere. Jeg forstår ikke, at han kan have sympati for en reduktion af timetallet, når han vender sig imod det andet, for i virkeligheden dækker de to ting i vidt omfang hinanden, idet man, samtidig med at man reducerer timetallet, nedsætter antallet af normerede embeder. Der mangler i høj grad logik i det ræsonnement.

Jeg har tidligere i det høje ting vedrørende spørgsmålet om militærvæsenet og lærerne sagt, hvad jeg mener der kan siges om det. Det er ikke muligt at give lærerne en særstilling på dette område.

Med hensyn til de klager, der har været fremført af forskellige seminarielever over det uretfærdige i, at man ikke længere kan få embeder dér, hvor man har indstillet sig